

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Apostolica contra nostri temporis hæreses

In quibus Loca illa explicantur, quæ Hæreticj hodie (maximè Caluinus & Beza) vel ad sua placita stabilienda, vel ad Catholicæ Ecclesiæ dogmata infirmanda ...

In Epistolam B. Pauli ad Romanos

Stapleton, Thomas

Antverpiae, 1595

22. Vide ergo bonitatem & seueritate[m] Dei: in eos quidem qui ceciderunt, seueritatem: in te autem bonitatem Dei, si permanseris in bonitate: alioquin & tu excidèris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39447

11. Vide ergo bonitatem & seueritatem Dei : in eos quidem qui ceciderunt, seueritatem ; in te autem bonitatem Dei, si permanseris in bonitate : alioquin & tu excideris.

CONFIRMAT Apostolus quod prius dixerat, Noli altum sapere, sed time ne & non tibi pareat : paulo que apertius docet cur merito hoc timeri debeat, etiam ab ijs qui iam in fide stant. In Iudæis reprobatis apparuit Dei seueritas, id est, iustum iudicium : in te Genti ad fidem vocato apparuit Dei bonitas, clemencia, lenitas, benignitas : sed si apparuit, ut in hac Dei bonitate & clemencia, id est, in hoc statu gratiæ, ad quæ Dei bonitas te euexit, permanere debeas. Alioqui, si in eo statu non permanseris, si eius gratiam abieceris, aut in vacuum acceperis, tu quoque per Dei seueritatem & iustum iudicium excideris. CONFIRMAT hinc igitur Apostolus iustum illum timorem, quem in precedentibus verbis inculsit : docet que tum circa quid hic timor versetur, nempe circa status gratiæ perseuerantiam ; tum propter quid hic timor suadeatur, nempe ne forte non perseuerans in Dei bonitate & in statu gratiæ, ad quem Deus euexit, ab eodem statu excidat. Sic contra certitudinem Calvinianam, & unicam electorum fidem indelebilem, fortius & expressius hic locus facit.

Nunc ad eum eludendum v. totis ingenij neruis

Certitudo gratiæ
eucititur.

neruis intendit Calvinus videamus. Primum ipsius loci breuem & magna ex parte salutarem explicationem ponit, vt hoc melle propinato, suum postea venenum incauto lectori opportunius instillet. Hæc (inquit) verba perinde valent, ac si diceret: Si illorum calamitati insultas, cogita primum quid fueris. Eadem enim Dei seueritas tibi imminebat, nisi gratuita eius lenitate ereptus esses. Deinde reputa quid nunc etiam sis: non enim aliter tibi salus constabit, quam si Dei misericordiam cum humilitate recognoscas. Quod si tui oblitus insolenter exultes, manet te eadem, in qua prolapsi sunt, ruina. Non enim satis est, Dei gratiam semel fuisse amplexum, nisi perpetuo vna tenore eius vocationem prosequaris. De perseverantia enim semper cogitandum est ijs qui fuerint à Domino illuminati. Nam in bonitate Dei minime permanent, qui postquam aliquantum temporis responderint Dei vocationi, tandem regnum celorum fastidire incipiunt, sicque sua ingratitude merentur iterum excacari. Tota hæc oratio paucis exceptis (vt parem Dei seueritatem Gentibus impendisse ac Iudæis, quum Iudæorum incredulitas & pertinacia (maximè qui Christum audierunt & viderunt) multò fuerit Gentilium ignorantia grauior, item quòd de insolenti exultatione iterum narrat, quasi illa ruinæ futuræ sola esset causa, bona ac salutaris videretur, & alijs Caluini placitis euertendis (saltem vt verba sonant) apprimè idoneat. Si enim de perseverantia semper cogitandum ijs

Perseuerantia & gratia obedientie necessitate docere videtur Caluinus.

qui fuerūt à Domino illuminati; si sua ingrati-
tate homines merentur iteram excacari; profectò
sola fides semel accepta saluare non potest;
& ad salutis certitudinem grata mādatorum
Dei obseruatio, grata dilectio, grata obe-
dientia necessaria est. Hoc, inquam, Calui-
ni verba sonant. Nam alium ille sensum ta-
citè coquit, quem Beza hoc loco more suo
audaciùs expressit. Secta quippe Caluini-
ana magis inualecente, audaciùs & liberiùs
loqui Beza voluit. Ait igitur Beza: *Ita nos de
nostra salute securos esse vult Dominus, vt tamen de
retinenda fide dies ac noctes laboremus.* Perseue-
rantia igitur quam Calvinus hęc intelligit,
non nisi fidei perseuerantia videtur: ingra-
tudo & fastidium regni cælorum, de quo
loquitur, nihil aliud est, quàm fiducia re-
missa; nec satis audacter ac confidenter sa-
lutem sibi polliceri, sed animo ingrato ac
fastidioso oblatam gratuitam salutem velu-
ti fastidire. Hęc si Calviniana hoc loco per-
seuerantia & ingratitude est, suis quidem
placitis conformiter scripsit, sed egregium
impostorè egit, sub verbis Catholicis (quod
omnes solent hæretici) sensum hæreticum
porrigens.

Sed repetit nunc secundã huius difficul-
tatis solutionem ad priorem sententiam da-
tam, eiq̃ue tenaciùs inhæret. Porro (inquit)
*non seorsim compellat vnumquemque prorum (vt
ante diximus) sed Gentes cum Iudæis simul com-
parat.*

parat. Et iterum paulò post: Tenenda est quam adduxi solutio, Paulum hic non de speciali cuiusquam electione differere, sed opponere. Genibus Iudaeos: ideoque his verbis non tam electos alloqui, quam eos qui falsò gloriabantur se Iudaeorum loca occupasse. Imò ad Gentiles simul verba facit, & totum corpus in commune appellat, in quo multi erant titolotenus duntaxat fideles & Christi membra. Sed totà Caluini euasio, de qua & Beza multum hoc loco gloriatur, affirmans ideo ad hunc locum, veluti ad scopulum, nonnullos fœdè naufragium fecisse, quia Caluini datam solutionem non rectè attendierant; ex ipsis Apostoli verbis perspicuè refutatur. Docent quippe Apostoli verba, sic eum ad Gentes in commune sermonem dirigere, ut tamè ipsos non fictos fideles, fidè magis profitentes quam habentes, aut falsò gloriantes de sua in fidem vocatione, aut denique titulo tenus duntaxat fideles, ut Calvinus ineptissimè garrit, sed ipsos verè pios ac fideles alloquatur. Ait enim: *Tu fides has.* Non stat aurem fide fœdus Christianus; quia fidem, qua fœdus non habet, sed simulat. Rursum ait: *Dices: Fracti sunt rami ut ego inserat.* Bene. Si, qui hoc dixit, falsò gloriaretur se Iudaeorum locum occupasse; non responderet Apostolus. Bene: hoc est, verè dicis; verum est, & illos propter incredulitatem esse fractos, & te ex fide stare; sed contrà dixisset, Malè loqueris, quia utcuque illi fracti sunt, tu tamen adhuc insertus non es, sed videris tan-

Paulus verè fidelibus ruinam minatur nisi perseverent.

raturum de numero eorum esse qui inseruntur; tu
 fide non stas, quia, quam profiteris, non ha-
 bes. Apostoli ergo responsio, confirmans il-
 lum, qui quod insertus esset in oliuam gloria-
 tur, bene & verè hoc dixisse, ac fide stetisse,
 manifestè conuincit, non ad hypocritas sed
 ad veros pios ac fideles hæc Apostoli verba
 pertinere: *Si permanseris in bonitate, alioquin &
 excideris.* Tertio, hoc ipsum verbum, *Si
 permanseris in bonitate*, idem non minùs lü-
 culenter conuincit Permanere in bonitate Dei
 hoc loco, est (ipso Beza interprete) *in ea con-
 ditione manere, ad quam Deus te euexit.* Cui ergo
 ista dicuntur, iam fuit de facto euectus ad
 conditionem & statum filiorum Dei. Non
 fuit hypocrita, non fuit de numero eorum
 qui fidè profitebantur quam non habebant,
 non fuit titulo tenus dumtaxat fidelis, non
 falsò gloriabatur Iudæorum locum se occu-
 passe. Sic ipsa Apostoli verba non semel, sed
 sæpius, gloriosum hunc Caluini Achillem,
 toties ab ipso repetitum & inculcatum, li-
 quidissimè prosternunt.

Videamus nunc cætera. *Quia* (inquit) *de
 singulis electis non disputat, sed de toto corpore, ad-
 ditur conditio, Si in lenitate permanserint* Lenitatè
 vertit quam noster interpres bonitatem.
 Nempe de Dei seu bonitate, seu lenitate,
 seu, vt Beza vertit, *benignitate*, Paulus loqui-
 tur. In ea permanet, qui in ea conditione, ad
 quam Dei bonitas, lenitas, benignitas eum

Paulus sin-
 gulos al-
 loquitur.

A a a

euexit,

euexit, manet. Ineptè ei dicitur, *Si permanseris in conditione*, qui eam conditionem necdum est adeptus. Iuxta Calvinum autem conditionem filij Dei nemo adipiscitur nisi electus. Vnicam enim statuit electorum fidem, qua sola fiunt filij Dei. Ergo iuxta Calvinum ipsos electos necessario Paulus alloquitur; & quia nulla est ratio cur magis hos quàm illos alloquatur, alloquendo electos in genere, singulos alloquitur.

Pergit Calvinus: *Fateor quidè, simul ac Dei bonitate quispiam abutitur, dignum esse qui priuetur oblata gratia: sed improprie de aliquo piorum hoc specialiter dictum foret, Deum eius miserum esse, quum eum elegit, si modò in misericordia permaneat.* Respondeo: Qui Dei bonitate, de qua hic Paulus disputat, abutitur, non solum oblata sed & accepta gratia ut priuetur dignus est. Dicit enim ei Paulus, *Si permanseris in bonitate.* Iam ergo in illa erat. Rursum, Deus eius, quem elegit ad primam gratiam, verè insertus est & simpliciter; ei tamen sic electo non improprie sed proprijsimè & verissimè dicitur, *Si permanseris in misericordia.* Apostolis verè electis ad primam gratiam, imò etià & ad gloriam, proprie & verè dixit Christus: *Si precepta mea seruaueritis, manebitis in dilectione mea.* Et iterum: *Qui perseuerauerit usque in finem, hic saluus erit.* Hoc de illis dicitur, qui iam cœperunt esse filij Dei. Perseuerare enim non potest, nisi qui cœpit. Sic & Apostolus:

Ioan. 15.
Mat. 10.
22.

11711

solus: *Participes sumus Christi, si tamen initium* Hebr. 2
substantie eius usque ad finem firmum retineamus.
 Sed probare vult Calvinus totum hoc de
 electis improprie dici. Attendamus. *Nam*
 (inquit) *fidei perseverantia, que effectum gratia*
Dei in vobis complet, ex electione ipsa manat. Re-
 spondeo: manat ex electione ad gloriam,
 ad quam sine perseverantia non venit; Matth. 20
 sed non manat ex electione ad primam vo-
 cationem & gratiam, de qua hic Paulus dis-
 putat. *Multum enim vocati, scilicet ad primam gra-*
tiam, sed pauci electi, nempe ad gloriam, de
qua ibi Christus disputat. Agnoscit tandem
 Calvinus, etiam ad ipsos electos hanc Pauli
 verba pertinere posse. *Tamen si* (inquit) *electis*
evenire hoc non potest ut excidant, opus tamen ha-
bet talis exhortatione ad edomanda carnis superbia;
qua ut est reuera contra ia eorum saluti, sic merito
damnationis formidine terri debet. Quatenus er-
 go illuminati sunt fide Christiani, audiunt ad ceritudo-
 nem suam, sine penitentia esse dona Dei; quate-
 nus vero carnem circumferunt, que lascivit contra
 Dei gratiam, hac voce ad humilitatem erudiuntur,
 Cave ne excidaris. *Ceterum tenenda est, &c.* ut su-
 pra. Hic reperit Calvinus que de carne edo- Supra pag
 mada in precedenti contextu dixerat, quam 792.
 iterum in ipsis actu filijs Dei (tales enim
 perpetuo sunt Calvini electi) lascivire vult
 contra gratiam Dei: quam epicuream im-
 pietatem in eodem contextu iugulaimus.
 Electi autem opus habent exhortatione

Aaa 2   ista.

Electi cur
necessario
ne excida
tur admo
nendi.

ita, *Cave ne excidaris*, non solum ad edoman-
dam carnem, qua iam per Dei gratiam in
illis ita edomata est, ut non regnet amplius
peccatum in eorum mortali corpore; sed
multis etiam alijs de causis. Primum, ut in
ipsa carnis & peccati victoria perseverent:
tum quia nemo, an de numero electorum
sit, in hac vita cognoscit; tandem, quia ut
hoc cognoscat, pariter tamen necessario in-
telligat oportet, se non nisi per talia media
electum ad gloriam esse; quae propterea
media necessario illi tenenda sunt. Sic Chri-
stus suos Apostolos in ultima concione post
ultimam coenam habita, qui iam carne do-
mauerant, & se a Christo electos cognosce-
bant, hortatur plurimis verbis Christus ut
maneant in dilectione eius. Qui autem illumi-
nati sunt fide Christiani, non audiunt ad ali-
quam suam certitudinem, in sensu Calvini,
illa verba, *Sine poenitentia esse dona Dei* (quae
quantum valeant, paulo post dicemus) nec
illa voce, *Cave ne excidaris*, ad solam humili-
tatem erudiuntur, sed ad studiosam man-
datorum Dei observationem, ad boni ope-
ris perseverantiam, ad permanendum in sta-
tu & conditione ad quam Dei benignitate
euecti sunt, saluberrime instigantur. Ne-
quicquam ergo hactenus, tamen si operose
ac studiosè, contra apertam Apostoli dis-
putationem reluctatus Calvinus est.

Subiungit tandem, ut nihil intactum re-
linguat,

linquat, distinctionem quādam eorū qui Christo inferuntur, vt magis lectoris imperitia abutatur: de qua etiam distinctione hoc eodem loco Beza cum magna commendatione lectore admonet. Sed ea quam futilis ac merè commentitia sit, paucis do-
Infitio triplex Cal. refellitur.
Quod si (inquit) de singulis hominibus queritur, qualiter ex insitione excidi quis possit, & qualiter post excisionem rursus inferri, propone tibi formam insitionis triplicem, excisionis duplicem. Inferuntur enim fidelium liberi, quibus promissio ex pacto cum patribus inito debetur. Hæc prima insitio prorsus falsa & commentitia est, & diuinæ Scripturæ contradicit, quæ omnes per baptismum Christo inferri docet: Quotquot baptizati estis, Christum induistis. Hanc commentitiam insitionē, in capite Caluini nam, in Antidotis nostris Euangelicis refutatā reliquimus. Iam ad secundam transit: *Inferuntur qui semen Euangelij in se quidem concipiunt, sed, quod radicem non ducit, vel antè suffocatur quàm ad frugem perueniat.* Hæc secunda insitio nulla adhuc est, non quia semen Euangelij fructus non protulit, sed quia semen illud radicem non habuit, quia semen illud animo quidem conceptum, sed plenis assensu veraque cordis conuersione receptum non fuit. Vbi verbum Dei radice caret, nec corde creditur per fidem, nec voluntas renouatur per charitatem. Christus
In Matth. cap. 23. ver. 20.
Ephes. 3. 17.
*autem habitat per fidem in cordibus nostris, in cha-
 ritate*

ritate radicatis & fundatis . Videamus nunc tertiam Caluini inſitionem . Tertio loco inſeruntur electi , qui ſcilicet immutabili Dei propoſito illuminantur in vitam æternam . Atqui & hæc tertia inſitio commentitia quoque eſt , quatenus ad ſolos illos reſtringitur qui ad gloriam illuminantur . Docet nos Scri-

Chriſto
inſeruntur
etiam nõ
electi .

ptura , innumeros verè inſeri , ſemen Euangelij non concipere tantum , ſed & recipere , in quibus & radicem ducit , & fructum ad tempus profert , qui tamen poſtea voluptatibus vitæ non perſeuerant . Hos tertio loco poſuit Chriſtus in parabola ſeminis Euangelici : vbi verbum dicitur *cecidisse inter ſpinas* , &c. Hic enim verbum Dei

Mat. 13

audit (ait Matthæus) id eſt , diligenter audiens credit , (hoc enim ſæpe eſt apud Matthæum , audire) ſed ſollicitudo huius ſæculi & fallacia diuitiarum ſuffocat verbum . Non ſuffocatur autem , niſi quod accepta radice iam aliquantulum creuit . Tales etiam ſunt palmites Chriſto quidem inſiti , ſed non manentes

In Antid.
Euang. ad
Ioan. 15.

in vite , vt latius ibi contra Calvinum diſſerimus . Denique quantum ad ipſam inſitionem primam , eiſque veritatem , non minus inſeruntur Chriſto reprobi baptizati quàm electi baptizati : non minus iuſtificantur in Chriſto poſtea relapſuri , quàm iuſtificantur in Chriſto in finem perſeueraturi : quod iuxta diuinas Scripturas aperte docet S. Auguſtinus .

De bono
perſeuer.
cap. 8.

Ex duobus (inquit) p̄s cur huic donetur perſeuerat.

seuerantia vsque in finem, illi non donetur, inscri-
 tabilia sunt iudicia Dei. Illud tamen fidelibus deber-
 esse certissimum, hunc esse ex prædestinatis, illum non
 esse. Nam si fuissent ex nobis, aut vnus prædestina-
 torum, mansissent vtrique nobiscum. Quid est, qua-
 so, Non erant ex nobis? &c. Nonne vtrique à Deo ^{Reprobi}
 creati, vtrique ex Adam nati, vtrique de terra facti ^{iustifican-}
 erant? Nonne postremò vtrique vocati fuerant, & ^{tur ad}
 vocantem sequuti, vtrique ex impijs iustificati, & ^{tempus.}
 per lauacrum regenerationis vtrique renouati? Sed
 si audiret ille qui sciebat procul dubio quod dicebat,
 respondere posset & dicere, Vera sunt hæc. Secun-
 dum hæc omnia ex nobis erant: veruntamen secun-
 dum aliam quandam discretionem non erant ex no-
 bis. Nam si fuissent ex nobis, mansissent vtrique no-
 biscum. Vides fuisse & vocatos & iustificatos,
 qui tamen non erant prædestinati. Imò sic
 iustificati erant non permansuri in iustitia,
 vt veram iustitiam, non simulatam, tenuer-
 rint. Quod ex eisdem Ioannis verbis idem
 Doctor alio in loco probat: Cùm filij Dei dicunt ^{De cor-}
 de his qui perseuerantiam non habuerunt, Ex nobis ^{rept. &}
 exierunt, sed non erant ex nobis; & addunt, Quod ^{grat. c. 9.}
 si fuissent ex nobis, permansissent vtrique nobiscum:
 quid aliud dicunt, nisi, Non erant filij, etiam quando
 erant in nomine & professione filiorum, non quia
 iustitiam simulauerunt, sed quia in eanon perman-
 serunt. Neque enim ait, Nam si fuissent ex nobis,
 veram non fictam iustitiam tenuissent vtrique nobis-
 cum; sed, Si fuissent (inquit) ex nobis, permansif-
 sent vtrique nobiscum. In bono illos volebat procul-
 dubio

dubio permanere. Erant itaque in bono: sed quia in eo non permanserunt, non erant, inquit, ex nobis, etiam quando erant nobiscum; hoc est, non erant ex numero filiorum, etiam quando erant in fide filiorum: quoniam qui verè filij sunt, præsci & prædestinati sunt conformes imagini filij eius, & secundum propositum vocati sunt & electi sunt. Hæc iterum Augustinus, docens ex illo Ioannis loco multos reprobos qui non perseverant usque in finem, fuisse tamen ad tempus non vocatos tantum, sed & iustificatos, idque iustitia vera, non simulata. At, inquires, negat Augustinus tales esse filios Dei, utcumque ita à nobis vocentur ac vocandi sint. Non erant (inquit) ex numero filiorum, quando erant in fide filiorum, quod hoc ipso capite aliquoties repetit. Caterum ne ista Calvinum iuvare posse videantur, observandum, Augustinum huiusmodi ad tempus iustificatos, sed in iustitia non permanentes, negare quidem esse verè filios Dei, sicut Christus in Evangelio vocat verè discipulos suos, qui permanent in doctrina eius; Si manseritis in verbo meo, verè discipuli mei eritis, id est, perfecti & consummati discipuli: finis enim coronat opus; & qui perseveraverit, hic salvus erit. Idem tamen Augustinus eodem in libro paulò superius, huiusmodi non permanentes in iustitia filios Dei esse disertissimè docet. Mirandū (inquit) est, multumque mirandam, quòd filijs suis Deus quibusdam, quos regeneravit in Christo, quibus fidem,

spem,

Reprobi
sunt ad tē
pus filij
Dei.

Ioan. 15.

Mat. 10.

De cor-
rept. &
grat. c. 3.

spem, dilectionem dedit, non dat perseverantiam: cum filijs alienis scelerata tanta dimittat, atque imperita gratia sua faciat filios suos. Vocat filios Dei quibus non datur perseverantia, id est, qui non sunt electi: sed negat postea esse vere filios Dei, id est, vero: hæredes vitæ æternæ, & in Dei præscientia tales. Sic Paulus Galatas baptizatos alloquens, ait: *Omnes filij Dei estis per fidem. Quoiquot enim in Christo baptizati estis, Christum in vobis. Sed inter filios Dei per fidem, alij sunt alijs Dei conjunctiones, seu membra magis Christo conjunctione; ut doctè distinguit Thomas VValdensis noster. Denique excidere posse, ac de facto sæpius ad tempus excidere à statu filiorum Dei ipsos electos, (quod non nisi simulatis fidelibus accidere posse vult Calvinus, quia sine pœnitentia dona Dei sunt,) paulò post ex eodè Augustino iuxta divinas Scripturas docebitur.*

Gal. 3.

Doct. in
fid. lib. 2.
cap. 8.

Nunc, ut hanc triplicem insitionem commentitiam præsentis institutio accommodet Calvinus, videamus. *Primi (inquit) exciduntur, ubi promissionem patribus datam respuunt, vel alias sua ingratitude eam non suscipiunt. De parvulis loquitur, qui ex sola promissione divina, quatenus de semine filiorum sunt, inseruntur. Quod contra Calvinum plurimum valet. Nam aut isti parvuli, qui postea exciduntur, ubi iam adulti promissionem patribus datam respuunt, aut verè non fuerunt.*

Parvulorū
insitio
Calviniana
na fidem
Cal. ever-
tit.

runt in fidei promissionis beneficio; & sic merum nugamentum est, quod ex sola promissione patribus data, vel ex pacto cum patribus inito, fidelium liberi inseruntur: (illa quippe promissio & illud pactum diuinum, si diuinum est, ideoque firmissimum, prorsus generale est, & ad omnes fidelium liberos extenditur) aut fuerunt verè infiti; & sic excidere possunt qui verè semel infiterant: vnde hoc primum genus confunditur cum secundo genere, & singulare Caluini axioma eueritur, de vnica electorum fide indelebili; quod etiam affirmat, eos qui semel filij Dei sunt, aut fuerunt, immutabiliter tales permanere. *Secundi* (inquit) *quum semen exarescit & corrumpitur, similiter exciduntur. Cuius mali periculum quum omnibus immineat, quantum attinet ad suam naturam; fatendum est, hanc admonitionem, qua Paulus vitur, ad fideles aliquo modo pertinere, ne sibi in carnis torpore indulgeant. Sed ad presentem locum sufficere nobis debet, eandem, quam in Iudeos vindictam Deus exercuerat, Gentibus denunciari, si fuerint similes. Hæc est tota Caluini resolutio. Cur de tertijs, id est, propriè electis, nihil loquitur? Quia (inquit) omnibus idem periculum imminet, quantum attinet ad suam naturam. Vide ergo. Si omnibus tam electis quam non electis, sed ad tempus credentibus, hoc periculum excisionis imminet, & paruulis quoque (quos in primo ordine collocauit) idem periculum immineat (exciduntur*

Galvini
operosa
distinctio
facilis &
inanis.

duntur enim ubi promissionem patribus datam respiciunt) quis non videt vanam, futilem, inanem, ac planè (ad hunc locum quod attinet) superuacaneam fuisse hanc triplicis infirmitatis distinctionem, ut ex ea intelligeremus qualiter ex infirmitate excidi quis possit, quum de singulis quæritur? ad quod intelligendum hanc distinctionem Calvinus fabricauit. Commune quippe omnibus est, quomodocumque infirmitas, periculum excidendi, & ad omnes ac singulos fideles hac Pauli admonitio pertinet, ait nunc ipse Calvinus. Frustra igitur alij ab alijs distinguuntur. Quamobrem illa consideratione reiecta, fugit iterum ad generalem denunciationem Gentibus factam, quam ad præsentem locum sufficere vult. Sed illam sufficere non posse, in præcedentibus ostendimus.

Manet ergo firma & immota Apostoli disputatio, ipsos verè fideles, qui verè infirmi sunt per fidem in Christum, qui vera fide stant, quibus Dei benignitas verè fuit impartita, ut ad statum filiorum Dei eueherentur, posse tamen excindi; habere vnde timeant, id agere oportere ut permaneant, quia si non permanerint, excidentur. Ex qua Apostoli disputatione (ut initio ostendimus) & unica fides electorum indelebilis, & ipsa fides Calviniana, quæ beneuolentiæ Dei indelebilis firma persuasio est, & certitudo

Certitudo
Caluiniana
ab Apostolo
euerisa.

tudo gratiæ ac salutis, (qualem sibi secta fingit Caluiniana) prorsus euertuntur.

Gratia
Dei liberè
accipitur,
liberèque
reijcitur.

Docet præterea hic locus, quòd gratia Christi electis data (tales enim hic Apostolus alloquitur) sic efficax est, & illam in eo, cui datur, efficaciam habet, vt in potestate semper sit eius, qui illà donatur, eam deserendi, si vult; & in bono non perseuerandi, si perseuerare non vult. Ait enim hic Apostolus, Gentes sic esse per Dei bonitatem & specialem gratiam electas, (Iudæis propter incredulitatem reiectis; vt nisi in hac bonitate permanserint, illi quoque excidentur. Potuerunt ergo non permanere, & gratiam acceptam abijcere; alioqui hæc conditio ab Apostolo apposita inane esset terribilimentum. Quis autem dubitat, quin eam gratiã, quam homo cum habet potest abijcere, potuerit quoque, cum primùm acciperet, liberè non acceptare? Sanè ad retinendam Dei gratiã semel acceptã fortior iustus est, quàm ad eam primùm accipiendam impius. Sed planè certissimum est, renatos & iustos posse in bono perseuerare, si volunt; quia *Deus neminem deserit, nisi prius deseratur*, vt post Augustinum docet ^a Cõcilium Tridentinum, & ideo nõ perseuerare, quia nolunt. Vnde in Concilio ^b Arausicano contra Pelagianos collecto sic legimus: *Hoc secundum Catholicam fidem credimus, quòd accepta per baptismum gratia, omnes baptizati, Christo auxiliante*

De nat. &
grat. c. 26.
^a Sess. 6.
cap. 11.
^b Can. 26.

liant

liante & cooperante, quæ ad salutem pertinent, possunt & debeant, si fideliter laborare voluerint, adimplere. Hæc illi. Nota conditionem, Si laborare voluerint. Sic Concil. Tridentinū: Deus, ^{sess. 6.} nisi homines ipsi illius gratia defuerint, sicut caput ^{cap. 13.} opus bonum, ita perficiet. Et pulchre D. Bernardus ad illa Apostoli verba, *Quis me separabit a charitate Dei?* & c. Multa, inquit, hic ponit ^{Rom. 8. Serm. de triplici ba ptismo.} Apostolus, non tamē adijciens, Nec nos ipsi. Nulla enim creatura nos a Deo auellere potest; soli id deficere possumus propria voluntate. Hæc ille. Est ergo perseverantia in bono singulare Dei donum, sicut & dilectio eius efficax: pendens tamen (saltē tanquam a conditione sine qua observatio mandatorum non fortietur nomē perseverantiæ, nec efficacis dilectionis Dei) a libera hominis voluntate, quæ vult permanere in bonitate, Deoque adhærere, nec ab eius amore deficere. Nam & electos deficere posse, probat Augustinus ex illis verbis, *Servite Domino in timore, ne quando irascatur, & pereatis de via iusta.* Non ait, *Ne non veniatis ad viam iustam, sed, ne pereatis ab illa,* ostendens nisi ^{Psal. 2. De corrept. & grat. c. 9.} eos esse commonitos, qui iam ambulant in via iusta, ut in timore Deo serviāt; id est, non altum sapiāt, sed timeant. Hæc ille. Docet, electos & deficere posse, & hunc defectum timere debere, possibilem videlicet: non ex Dei donantis mutabilitate, sed ex accipientium Dei dona libertate & flexibilitate.